Eörsi Mátyás

Vive la France!

VISSZHANG - LXV. évfolyam, 10. szám, 2021. március 12.

Egy izgalmas játék kísérletévé tettem magam. Amikor a múlt héten megláttam az *ÉS* fejléce alatt a cikk címét: *Politikai elit és korrupció Franciaországban [Ádám Péter múlt heti cikkét – a szerk.]*, az újság még a nejlontasakban volt, és már ekkor elhatároztam, hogy olvasói levelet írok rá. Utána elolvasom a cikket, és ha akkor is megáll az olvasói levelem tartalma, megküldöm levelemet az *ÉS* főszerkesztőjének. Ha nem áll meg: feleslegesen vertem a klaviatúrát. A családom a tanúm rá, hogy így történt.

A „politikai elit”-ezés, vagy ahogy Magyar Bálint barátom örökbecsű mondása hangzott, a „politikus”-ozás az értelmiség cigányozása. Nyilván vannak a politikai elithez tartozók, vannak politikusok, akik korruptok. De ezt a politikai elit és a politikusok egészére kiterjeszteni intellektuálisan és politikai értelemben is megengedhetetlen.

A cikk arra a helyzetre reagál, hogy egy francia bíróság első fokon Nicolas Sarkozy volt köztársasági elnököt korrupció miatt végrehajtható szabadságvesztésre ítélte. Hervasztónak találom a francia politikai elit elmarasztalását korrupciós ügyekben éppen a Franciaországban precedens nélküli ítélet nyomán.

Korrupció minden országban van, hol több, hol kevesebb. Igaz ez a magas rangú politikusok által elkövetett korrupciós bűncselekményekre is. Így aztán bizonyosak lehetünk abban is, hogy Franciaországban is tetten érhető politikusok – köztük nagy hatalommal rendelkező politikusok – által elkövetett korrupció is. Hanem amikor azt vizsgáljuk, hogy egy országot mennyire fertőz a „politikai elitje” által elkövetett korrupció, akkor elkerülhetetlen annak a vizsgálata is, hogy az érintett állam mit tesz vagy mit nem tesz meg a vezetők által elkövetett korrupció visszaszorításáért.

Az én ismereteim elégtelenek ahhoz, hogy véleményt formáljak arról, a francia politikai vezetők milyen mértékben érintettek a korrupcióban. Abban azonban bizonyos vagyok, hogy egy volt köztársasági elnök ellen elindított büntetőeljárással, majd egy végrehajtható szabadságbüntetéssel záródó elsőfokú bírósági eljárással Franciaország többet tett a „politikai elit” korrupciója ellen, mint az országok túlnyomó többsége. Sőt, Franciaország éppen példát mutatott a világnak arról, mit jelent a jogállamiság, a jog előtti egyenlőség, a demokrácia. Minden bizonnyal száz ok miatt is el lehet marasztalni a francia politikai elit néha zavaros pénzügyeit. Ám éppen a Nicolas Sarkozyt elmarasztaló ítélet nyomán indokoltabb azt írni, hogy „Vive la France!”

*

Nos, olvasói levelem megírását követően elolvastam a cikket, amely rengeteg olyan információval látott el, amelyekről korábban nem is hallottam, köszönet érte a szerzőnek. Ám a cikk egyben a korrupció visszaszorítására tett lépések története is. Néha későn, a botrányok után kullogva? Minden bizonnyal. Jobb lett volna megelőzni a korrupciós eseteket? Hát persze. Ám utólag reagálni is ezerszer jobb, mint semmit sem csinálni. A volt köztársasági elnök elítélése után is lesz korrupció Franciaországban. De kevesebb, mint eddig, és ez már óriási eredmény. Így azután az előre megírt olvasói levelemet – amint látják – megküldtem az *ÉS* főszerkesztője részére. Vive la France!